06/02/2021

Όποιος δεν καταλαβαίνει «τη Υπερμάχω», δεν καταλαβαίνει καλά ελληνικά

/ Επικαιρότητα

Την αξία τού να διδάσκονται τα παιδιά στο σχολείο την εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας υπογράμμισε η Βυζαντινολόγος-Ιστορικός, Πρόεδρος του ΔΣ του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου των Δελφών και πρώην Πρύτανης της Σορβόννης, Ελένη Γλύκατζη- Αρβελέρ, μιλώντας στη διαδικτυακή διημερίδα «Κτήμα ες αεί:Ελληνική Γλώσσα και Ελληνικός Πολιτισμός παρακαταθήκη 40 αιώνων», που διοργάνωσαν το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και ομογενειακοί φορείς, στο πλαίσιο του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας της Ελληνικής Γλώσσας.

«Διατείνομαι ότι κανείς δεν ξέρει τέλεια ελληνικά», είπε η κ. Αρβελέρ εξηγώντας ότι δεν μπορεί κανείς να έχει μελετήσει «και Σοφοκλή και Όμηρο και Θουκυδίδη και Ξενοφώντα και τις Άγιες Γραφές και τον Μακρυγιάννη, και και και..., άρα

φτάνει να λέμε στα παιδιά να αρχίζουν από τη βάση και η βάση είναι ακριβώς η Αλεξανδρινή Κοινή».

«Όποιος δεν καταλαβαίνει το "τη Υπερμάχω" δεν καταλαβαίνει καλά ελληνικά και αν αρχίσουμε από αυτή τη βάση στα σχολειά μας, τα παιδιά θα μάθουν καλύτερα τα ελληνικά», τόνισε η κ. Αρβελέρ, εξηγώντας ότι το Βυζάντιο, ως η αυτοκρατορία του μεγάλου ελληνισμού έθεσε τη βάση της νεοελληνικής γλώσσας, όταν σταδιακά χάθηκε η προτεραιότητα των Λατινικών ως γλώσσα της νομοθεσίας στην αυτοκρατορία και αντικαταστάθηκε από μία αττική γλώσσα «πότε λογία, την οποία χρησιμοποιούσαν οι μεγάλοι ιστορικοί της εποχής και πότε λιτή των θρησκευτικών απλών κειμένων, όπως οι βίοι και θαύματα των Αγίων, κείμενα για να διαβάζει ο πολύς κόσμος».

Προσέθεσε, δε, ότι «δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πρέπει να μαθαίνουμε και κάποια ξένη γλώσσα, για έναν λόγο απλό, για να μην νομίζουμε ότι μόνο οι Έλληνες ανακαλύψανε τα πάντα», διότι «μία ξένη γλώσσα οποιαδήποτε κι αν είναι μιλάει για φόβους, για αγωνίες, για ελπίδες και αγάπες όπως ακριβώς τις ξέρουμε και στα ελληνικά».

«Κοινή Αλεξανδρινή, η πρώτη διεθνής γλώσσα»

Η ακαδημαϊκός μίλησε για την ελληνική γλώσσα ως σύμπτυξη του ευρωπαϊκού πολιτισμού, καθώς «στα ελληνικά εκφέρονται όλες οι ιδέες που είναι οι βασικές ιδέες του πολιτισμού που μας τρέφει σήμερα» και τόνισε ότι ουδέποτε τα ελληνικά μπορεί να θεωρηθούν ως νεκρή γλώσσα, «γι' αυτό άλλωστε δεν υπάρχουν ελληνογενείς γλώσσες», και «ενώ τα λατινικά έδωσαν γαλλικά, ιταλικά πορτογαλικά , ισπανικά, ρουμανικά, τα ελληνικά έχουν μόνο ντοπιολαλιές, διαλέκτους αλλά όχι γλώσσες ελληνογενείς». Σημείωσε ακόμη πως «τα ελληνικά δεν είναι μόνο μία γλώσσα, είναι σειρά από γλώσσες, είναι τα ελληνικά της αρχαιότητας, της ποίησης, της πεζογραφίας, η αττική γλώσσα και οποιαδήποτε άλλη».

Μιλώντας για την Κοινή Αλεξανδρινή εξήγησε πως «είναι η πρώτη διεθνής γλώσσα, που εκείνη την εποχή σημαίνει τη γλώσσα των λαών της Μεσογείου» και η κοινή ελληνική γλώσσα «αμέσως μετά από τα χρόνια του Αλεξάνδρου είχε γίνει η γνωστή γλώσσα των πολιτισμών».

«Σε αυτή τη γλώσσα έχει μεταφραστεί η Παλαιά Διαθήκη πολύ πριν από τη γέννηση του Χριστού, γιατί οι ελληνόφωνοι Εβραίοι της Αλεξάνδρειας είχαν ξεχάσει την μητρική τους γλώσσα και δεν ξέρανε παρά ελληνικά. Δεν είναι μόνον η

Παλαιά Διαθήκη που έχει μεταφραστεί εκεί στα ελληνικά. Είκοσι επτά κώδικες της Καινής Διαθήκης, πλην του κατά Μαθταίον Ευαγγελίου, είναι όλοι γραμμένοι ελληνικά και αν δεν υπήρχε ο ελληνόφωνος ελληνολάτρης Παύλος ο Σαούλ, ο Απόστολος των Εθνών, ίσως δε θα υπήρχε ο χριστιανισμός όπως είναι σήμερα», είπε η κ. Αρβελέρ, υπογραμμίζοντας τον ρόλο της ελληνικής γλώσσας για τη διάδοση του χριστιανισμού.

«Η μακραίωνη ιστορία της ελληνικής γλώσσας»

«Η ελληνική γλώσσα εμπεριέχει μία οικουμενική διάσταση και αξία καθώς είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την παγκόσμια σκέψη, τον πολιτισμό και τις επιστήμες», τόνισε ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Θεόδωρος Θεοδουλίδης, ανοίγοντας τις εργασίες της διαδικτυακής διημερίδας, που περιλαμβάνει στο πρόγραμμά της σαράντα ομιλητές, διακεκριμένοι επιστήμονες και εκπρόσωποι Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, Ελληνικών Ινστιτούτων, ομογενειακών οργανώσεων και άλλων φορέων από όλο τον κόσμο, που θα αναδείξουν τη μακραίωνη ιστορία της ελληνικής γλώσσας.

«Η ελληνική γλώσσα και ο ελληνικός πολιτισμός αποτελούν έναν θησαυρό, που μας κληροδότησε το ιστορικό παρελθόν μας και μετουσιώνουμε στον πλούτο του παρόντος και του μέλλοντος . Επενδύοντας σε αυτόν τον πλούτο εδραιώνουμε ακόμη περισσότερο την παρουσία μας στο διεθνές γίγνεσθαι», τόνισε στον χαιρετισμό του ο υφυπουργός Εξωτερικών για τον Απόδημο Ελληνισμό, Κώστας Βλάσης.

«Από τις σημαντικότερες κατακτήσεις του ανθρώπου, η γλώσσα διαμορφώνει τα εθνικά χαρακτηριστικά, την πνευματική και πολιτιστική ταυτότητα , την ιστορική και εθνική συνείδηση και μνήμη. Η μακραίωνη παρουσία και διαχρονικότητα της πλούσιας ελληνικής γλώσσας ξεπερνά τους περιορισμούς στην έκφραση, στη σκέψη, στην παιδεία, είναι η κινητήρια δύναμη προς τον δρόμο της μόρφωσης του πολιτισμού της δημοκρατίας και η διαφύλαξη της ελληνικής γλώσσας από την κακοποίηση και τη φθορά απαιτεί ωριμότητα και ετοιμότητα στο σημερινό παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον», υπογράμμισε στον δικό της χαιρετισμό η υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων Ζέττα Μακρή.

«Η ελληνική γλώσσα ομιλείται σήμερα περίπου από 13-14 εκατομμύρια ανθρώπους, δηλαδή από τον πληθυσμό της Ελλάδας, τους Ελληνοκύπριους και την Ομογένεια […] Αν και η ελληνική γλώσσα δεν μπορεί να ανταγωνιστεί άλλες περισσότερο διαδεδομένες γλώσσες είναι αδιανόητο να σκεφθεί κανείς τον δυτικό πολιτισμό χωρίς την ελληνική γλώσσα, ως μία γλώσσα πάνω στην οποία αναπτύχθηκαν οι πρώτες επιστήμες και η φιλοσοφία της Ευρώπης,

προσδιορίζοντας τη σκέψη και τον πολιτισμό των πληθυσμών της Ευρώπης», υπογράμμισε ο Πρόεδρος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ελληνισμού της Διασποράς, Σάββας Αναστασιάδης.

«Ό,τι συνήθως αποκαλούμε πλούτο της ελληνικής γλώσσας σχετίζεται με την μακραίωνη και αδιάκοπη καλλιέργειά της , αλλά και με τον υψηλό ρυθμό παραγωγής και σύνδεσης λέξεων που αυξάνουν τη συνοχή τη διαφάνεια και τη δηλωτική της ικανότητα. Η γλώσσα μας είναι στην πραγματικότητα ένας θησαυρός της άυλης παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα ελληνικά δεν ανήκουν μόνο σε εμάς αλλά σε ολόκληρη την ανθρωπότητα», επισήμανε ο ενικός Γραμματέας Δημόσιας Διπλωματίας και Απόδημου Ελληνισμού το Υπουργείου Εξωτερικών, Γιάννης Χρυσουλάκης, ενώ η Πρόεδρος της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO,Αικατερίνη Παπαχριστοπούλου – Τζιτζικώστα τόνισε ότι «η ελληνική γλώσσα σε σημαντικό βαθμό προσδιόρισε τον τρόπο σκέψης και τη νοοτροπία της Ευρώπης συμβάλλοντας ουσιαστικά στην εδραίωση ενός παγκόσμιου πολιτισμού».

Σμαρώ Αβραμίδου – ΑΠΕ ΜΠΕ